

תורה אור

כד:

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

באוריה כתיב **כֵּן בנִלְכָּם** ציון שדה תחרש. וקשה דהא ככל המקרא לא מצינו פסוק זה מנזואמו של אוריה כי אס צנזואמו של מיכה המורשמי ויש לומר דסמין אהא דליתא בספר ירמיה (לח) שנתננצא ירמיה על פורענות ונתקצנזו הכהנים והנציאים להרגו מפני שהיה מדצר פורענות ואמרו להם השרים אין לנו מסכימין שהרי מיכה דיצר מפורענות ולא נהרג וגם אוריה וגו' משמע שדצר אוריה כמו מיכה ומה פורענות דצר מיכה הוא קרא זה והוי כמו שדצר אוריה אזל קשה מנלן דאותה נזואה דכתיב עוד ישבו זקנים וזקנות צרחוצות היא לעולם הצא דלמא היא בעולם (6) קודם גאולה וי"ל דממה שהוא אמר בפסח שני (פסחים דף סה.) ניחא דקאמר עתידים ‏(‏מתים שיחיו) דכתיב עוד ישבו זקנים וזקנות צרחוצות וילכו על משענותם ועל אלישע שהמיה המת כתיב משענתו וגמרינן משענת דהאי קרא ממשענת דאלישע מה להלן המיה המת אף כאן תחיית המתים ואי"כ ע"כ האי נזואה לעמיד לצא שהרי עבר צית ראשון וצית שני שלא היתה תחיית המתים וניחא הכל והשם זכנו לראות משיח אמן:

באש ולא נבכה אמר להן לכך אני ⁽⁶⁾מצחק ומה ⁽⁷⁾לעוברי רצונו כך לעושי רצונו על אחת כמה וכמה שוב פעם אחת היו עולין לירושלים כיון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם כיוון שהגיעו להר הבית ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים התחילו הן בוכין ור"ע ⁽⁸⁾מצחק אמרו לו מפני מה אתה מצחק אמר להם מפני מה אתם בוכים אמרו לו מקום שכתוב בו ‏ ¹והזר הקרב יומת ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה אמר להן לכך אני מצחק דכתיב²ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריה בן יברכיהו וכי מה ענין אוריה אצל זכריה אוריה במקדש ראשון וזכריה במקדש שני אלא תלה הכתוב נבואתו של זכריה בנבואתו של אוריה באוריה כתיב ‏ ³לכן בגללכם ציון שדה תחרש⁴[וגו'] בזכריה כתיב⁴עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלם עד שלא נתקיימה נבואתו של זכריה עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת בלשון הזה אמרו לו עקיבא ניהמתנו עקיבא ניהמתנו‏':

הדרן עלך אלו הן הלוקין וסליקא לה מסכת מכות

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

‏(*הדרן עלך מסכת מכות והדרך עלן. דעתן עלך מסכת מכות ודעתך עלן. לא נתנשי מינך מסכת מכות ולא תתנשי מינן לא בעלקא הדין ולא בעלקא דאתי:
יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינו שְׁתֵּהא תוֹרְתָךְ אֲמוֹנוֹתֵנו בְּעוֹלָם הַזֶּה וּתְהֵא עִמָּנוּ לְעוֹלָם הַבָּא.
*)חגיגא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רביש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיופיות עמך בית ישׂראל. ונהיה בלנו אֲנַחְנוּ וצָאצְאֵינוּ וצָאצְאֵי עמך בית ישׂראל בלנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאובי תחבמני מצותיך כי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש: לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתני: ברוך אתה יי למדני חקיקר: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אֲנַחְנוּ לפניך יי אלהינו ואֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינו שְׁשַׁמְתָּ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שַׁמְתָּ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שְׁאַנּוּ מִשְׁכִּימִים וְהֵם מִשְׁכִּימִים. אָנוּ מִשְׁכִּימִים לְדַבְּרֵי תוֹרָה וְהֵם מִשְׁכִּימִים לְדַבְּרִים בְּטָלִים. אָנוּ עֹמְלִים וְהֵם עֹמְלִים. אָנוּ רֹצִים וְהֵם רֹצִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא וְהֵם רֹצִים לְבָאֵר שְׁחַת. שְׁנֹאֲמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תוֹרִידִם לְבָאֵר שְׁחַת אֲנָשִׁי דְמִים וּמִרְמָה לֹא יִחַצּוּ יְמֵיהֶם וְאָנִי אֲבַטַח בָּךְ:

יהי רצון מלפניך יי אלהי בִּשְׁם שְׁעוֹרְתָנִי לְסִים מִסַּכַּת מִכּוֹת בֵּן תַּעֲזֹרֵנִי לְהַתְחִיל מִסַּכְתּוֹת וּסְפָרִים אַחֲרִים וּלְסִימָם לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשִׁמּוֹר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקִים אֵת כָּל דְּבָרֵי תִלְמוּד תוֹרְתְךָ בְּאַהֲבָה. וּזְכוּת כָּל הַתְּנָאִים וְאֲמוּרָאִים וְתִלְמִידֵי חֲכָמִים יַעֲמוּד לִי וּלְזֹרְעֵי שְׁלֹא תִמּוּשׁ הַתּוֹרָה מִפִּי וּמִפִּי זֹרְעִי וְזֹרַע זֹרְעֵי עַד עוֹלָם. וְתַתְּקִים בִּי בְּהַתְהַלֵּךְ תִּנְחָה אוֹתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ וְהִקְיֹצוֹת הִיא תְּשִׁיחֶךָ. כִּי בִי יִרְבוּ יְמִיךָ וְיוֹסִיפוּ לָךְ שְׁנוֹת חַיִּים: אוֹרְךָ יָמִים בְּיָמִינָהּ בְּשִׁמְאֻלָּהּ עֲשֵׂר וּכְבוֹד: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֹהּ רַבָּא. בְּעַלְמָא דְּהוּא עֲתִיד לְאַתְחַדְתָּא, וּלְאַחֲרָא מִתַּיָא, וּלְאַסְקָא לְחַיֵּי עַלְמָא, וּלְמַבְנָא קַרְתָּא דִּירוּשָׁלַם, וּלְשַׁבְּלַל הִיכְלִיהּ בְּגוּה, וּלְמַעְקַר פּוֹלְחָנָא נוֹכְרָאָה מֵאַרְעָא, וּלְאַתְבָּא פּוֹלְחָנָא דְּשִׁמְיָא לְאַתְרֵיהּ, וְיִמְלִיךָ קוֹדֶשָׁא בְּרִיקָה הוּא בְּמַלְכוּתִיהּ וְיִקְרִיהּ, וְיִיצַמַח פְּרָקְנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּחִיבּוֹן וּבְיוֹמִיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעִגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאֲמַרו אָמֵן. יְהֵא שְׁמֹהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעַלְמֵי עַלְמֵיָא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֹהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיקָה הוּא. לְעֵלָא מִן כָּל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא וְתִשְׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא דְּאֲמִירָן בְּעַלְמָא, וְאֲמַרו אָמֵן: עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן, וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל מֵאן דְּעָסְקִין בְּאוּרִיתָא, דִּי בְּאַתְרָא (קדישא) הָדִין וְדִי בְּכָל אַתְר וְאַתְר, יְהֵא לְהוֹן וּלְכוּן שְׁלָמָא רַבָּא חָנָא וְחֻסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אָרִיכִי וּמוֹזְנִי רוּיְחִי וּפְרָקְנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא וְאֲמַרו אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמִיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאֲמַרו אָמֵן: עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוּמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאֲמַרו אָמֵן:

‏(*[פי] הגון על זה תמצא בס' החיים שחיבר אחי הגאון מהר"ל מפראג בס' זכיות ח"א פ"ג]

‏(**[בסיומא וסוף תשובת הרמ"א ז"ל וכן בסוף יש"ש צנ"ק כתוב רמזים על הזכרת שמות הללן]:

מסורת הש"ס

⁽⁶⁾ [בילקוט איתא משחק וכו"ה בעי"י, (3) [גדרים נ:], (2) [ז"ל משחק, (ד) [בעי"י הני' ה' ינחמנו אמן], (5) [ז"ל לדיקים שיחיו ממים]

—❧—

הגהות הב"ח

⁽⁶⁾ תוס' ד"ה בלוריה וכו' בעולם הזה קודם גאולה וכו' דקאמר התם עמידין וכו' צרחוצות ירושלם וילכו: